

european network against racism
Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κατά του Ρατσισμού

kisa
Ισότητα, Στήριξη, Αντιρατσισμός
Equality, Support, Antiracism

accept
LGBT CYPRUS

Σκιώδης Έκθεση

Ρατσισμός και Διακρίσεις στην Απασχόληση στην Ευρώπη 2013- 2017

Η Σκιώδης Έκθεση του ENAR για το 2016-2017 **Ρατσισμός και Διακρίσεις στην Απασχόληση στην Ευρώπη** αποτελεί επικαιροποίηση της έκθεσης με το ίδιο θέμα για το 2012-2013. Η έκθεση καλύπτει ένα αριθμό θεμάτων, όπως η φυλετική ανισότητα στην αγορά εργασίας, η ανεργία, η πρόσβαση στην εργασία, η ανισότητα μισθών, με σύντομο προφίλ των χωρών-μελών που μετείχαν στην έρευνα για την έκθεση. Επίσης, η έκθεση εξετάζει το ρατσισμό και τις διακρίσεις, οι οποίες είναι τόσο ατομικές, συμπεριλαμβανομένων συγκεκριμένων περιπτώσεων παρενόχλησης ή άνισης μεταχείρισης, όσο και διαρθρωτικές, που αντιπροσωπεύονται από διάφορες τάσεις φυλετικής ανισότητας στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας στο σύνολό της αλλά και στις συμμετέχουσες χώρες. Παρά το ότι έχουν σημειωθεί κάποιες προοδευτικές εξελίξεις πολιτικής και πρακτικής μεταξύ του 2013 και του 2017, η έκθεση διαπιστώνει μια σειρά από θέματα διακρίσεων και ανισότητας για τις μετανάστριες/ες και τις μειονότητες γενικότερα.

Πρόσβαση στην απασχόληση και την αγορά εργασίας

Οι μετανάστριες/ες και οι εθνικές μειονότητες γενικά αντιμετωπίζουν σημαντικές διακρίσεις στην απασχόληση και

- Έχουν λιγότερες πιθανότητες να περάσουν από διαδικασίες πρόσληψης.
- Τείνουν να κατέχουν θέσεις εργασίας χαμηλότερες τόσο σε ιεραρχία όσο και μισθούς.
- Έχουν πολύ υψηλότερο ποσοστό ανεργίας.
- Υπερεκπροσωπούνται σε ορισμένα επαγγέλματα, θέσεις και τομείς, γεγονός που μάλλον οφείλεται σε διαρθρωτικές διακρίσεις λόγω ανισότητας. Στην **Κύπρο** οι μετανάστριες/ες από τρίτες χώρες μπορούν να εργαστούν κυρίως σε δύο τομείς: οικιακή εργασία (κυρίως γυναίκες) και γεωργία/κτηνοτροφία (κυρίως άνδρες). Και στους δυο αυτούς τομείς οι μισθοί καθορίζονται από συμβόλαιο απασχόλησης και είναι οι χαμηλότεροι στην Κύπρο, σχεδόν το μισό του κατώτατου μισθού.

Ρατσισμός και φυλετικές διακρίσεις

Οι φυλετικές προκαταλήψεις και οι διακρίσεις στο χώρο εργασίας οδηγούν σε δύσκολες και βίαιες εμπειρίες τις/ους μετανάστριες/ες και τις εθνοτικές μειονότητες. Το μοντέλο μετανάστευσης που εφαρμόζεται στην Κύπρο καθορίζει ένα αυστηρό καθεστώς προσωρινής διαμονής και απασχόλησης για έξι χρόνια, όπου εκτός από τον περιορισμό σε καθορισμένα επαγγέλματα και τομείς απασχόλησης, οι μετανάστριες/ες υπόκεινται σε όρους και συνθήκες εργασίας που συνεπάγονται διακρίσεις, καταφανείς παραβιάσεις των βασικών ανθρωπίνων και εργασιακών δικαιωμάτων τους και ενθαρρύνει την εκμετάλλευση και εμπορία ανθρώπων.

Θεσμικές διακρίσεις

ρωπαϊκού νομικού πλαισίου κατά των διακρίσεων, το νομοθετικό πλαίσιο διαφέρει από χώρα σε χώρα και εμπεριέχει διακριτικές πρόνοιες. Επίσης, σημειώνονται σοβαρές ελλείψεις στην επιβολή του νόμου καθώς και συνοχής σε ορισμένα δικαστικά συστήματα.

Η νομοθεσία κατά των διακρίσεων και τα θεσμικά όργανα για την τήρηση του νόμου αποδεικνύονται αναποτελεσματικά, καθώς τα θύματα δεν γνωρίζουν τα δικαιώματά τους και είναι απίθανο να καταγγείλουν περιστατικά ρατσιστικών και άλλων διακρίσεων. Η ανεπαρκής καταγγελία των διακρίσεων και του ρατσισμού γενικά και στην απασχόληση ειδικά ήταν πάντα μια μεγάλη πρόκληση για την Κύπρο. Ωστόσο, από την αρχή της οικονομικής και χρηματοπιστωτικής κρίσης αυτή η ανεπαρκής καταγγελία έχει λάβει νέες διαστάσεις, αφού η απότομη αύξηση της ανεργίας, της μερικής απασχόλησης και το άγχος διατήρησης των θέσεων εργασίας με κάθε κόστος είναι παράγοντες που συμβάλλουν στη μείωση των καταγγελιών.

Έγχρωμες γυναίκες

Για πρώτη φορά στη Σκιάδη Έκθεση του ENAR υπάρχει ένα κεφάλαιο αφιερωμένο στην ανάλυση της θέσης των έγχρωμων γυναικών στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας. Ο όρος «έγχρωμες γυναίκες» αναφέρεται σε γυναίκες φυλετικής, εθνοτικής και θρησκευτικής μειονότητας και δεν σχετίζεται αναγκαστικά με το χρώμα του δέρματος. Συνεπώς, η έκθεση λαμβάνει συνειδητά μια φεμινιστική διατομεακή προσέγγιση, αναγνωρίζοντας ότι πολλές από τις δυναμικές που αντιμετωπίζουν οι έγχρωμες γυναίκες στην Ευρώπη είναι άρρηκτα συνδεδεμένες με το ρατσισμό και το σεξισμό ως διασυνδεδεμένα φαινόμενα.

Οι έγχρωμες γυναίκες στην Ευρώπη αντιμετωπίζουν πολλαπλά εμπόδια στην αγορά εργασίας ως αποτέλεσμα της διασύνδεσης της φυλής, του φύλου και της τάξης. Οι γυναίκες αυτές είναι ιδιαίτερα ευάλωτες στις διακρίσεις, την εκμετάλλευση και τη σεξουαλική παρενόχληση, αντιμετωπίζουν επαγγελματικό διαχωρισμό σε συγκεκριμένους τομείς, ιδίως στην οικιακή εργασία, και γενικά αντιμετωπίζουν σκληρότερες συνθήκες εργασίας και διαβίωσης.

Το **ENAR (European Network Against Racism - Ευρωπαϊκό Δίκτυο Κατά του Ρατσισμού)** είναι ένα πανευρωπαϊκό αντι-ρατσιστικό δίκτυο, ιδρύθηκε το 1998 και έχει περισσότερα από 100 οργανώσεις-μέλη σε όλες τις χώρες της Ευρώπης, περιλαμβανόμενης και της ΚΙΣΑ και άλλων τριών ΜΚΟ στην Κύπρο. (www.enar-eu.org)

Οι Σκιάδεις Εκθέσεις του ENAR είναι μια συλλογή πληροφοριών και δεδομένων που συγκεντρώνονται από τις οργανώσεις-μέλη του. Οι εκθέσεις παράγονται ετήσια για να συμπληρώσουν τα κενά των επίσημων και ακαδημαϊκών δεδομένων, να παρέχουν μια εναλλακτική αφήγηση από τα δεδομένα αυτά και να παρέχουν την οπτική των ΜΚΟ στις πραγματικότητες του ρατσισμού στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της. (www.enar-eu.org/Shadow-Reports-on-racism-in-Europe-203)

Το παρόν έντυπο εντάσσεται στο έργο *Ισότητα - Όχι στις Διακρίσεις - Όχι στο Ρατσισμό στην Απασχόληση*, το οποίο στηρίζεται από το ENAR και στοχεύει στη διάδοση των ευρημάτων της Σκιάδους Έκθεσης με στόχο την ευαισθητοποίηση για τις διακρίσεις και το ρατσισμό που αντιμετωπίζουν οι μετανάστες/ες και πρόσφυγες στην απασχόληση σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο.

